

Synopse přednášky LIDÉ NA CESTÁCH Téma PROFESE KOČUJÍCÍCH ROMŮ

- Romské skupiny se věnovaly v rámci svých rodových uskupení provozování určitých řemesel.
- Kočování iniciované monoprofesností skupiny - řemeslné kočovnictví
- Kočovnictví – bez konkrétního cíle – vnímáno jako potulka.
- Mezi řemeslně kočující patřili například Romové věnující se kovo zpracujícím činnostem: kováři, kotláři, brusiči, dráteníci, ale také výrobci dřevěného nádobí a koryt, výrobci produktů z proutí (metly, koše).
- Pauperizované skupiny - časté profese: akrobacie, předvádění cvičené zvěře (především medvědů nebo opic) i divadlo loutkové či syntetické (spojení mluveného slova s hudbou a tancem).
- Olašští Romové se tradičně živili koňským handlířstvím, ženy čištěním peří a věštěním budoucnosti z karet a ruky
- Kotlářství - záležitost převážně Romů olašských, kočovných Kalderarů. Až do konce padesátých let Kalderari vykonávali své řemeslo i v českých zemích, většinou však už jen jako polonomádstí pocínovači – opravovali velké kotle a hrnce pro závodní kuchyně, ale i drobné nádobí soukromníkům.
- Koňské handlířství rozšířeno především u etnické podskupiny Lovárů - Lovare, až do roku 1959 kočujících po území Čech, Moravy i Slovenska. Tento specifický způsob obživy vycházel ze znalosti koní, s nimiž prováděli dlouho před následným prodejem nejrůznější léčitelské a "omlazovací" praktiky.
- Kovářství je nejtypičtější a nejstarší romské řemeslo, kterým se živili předkové dnešních Romů po celá staletí. Jednoduchá přenosná dílna romského kováře.
- Tradičně bylo řemeslo předáváno z otce na syna a typické bylo provozování určitého řemesla v rodově spřízněných skupinách. Podle provozovaného řemesla byly pojmenovávány některé z romských subetnických skupin (např. Kalderare-kotláři, část olašských Romů).
- V rámci romské komunity patřili k nejváženějším členům hudebníci a provozování hudby bylo považováno za "nejlepší" profesi. Toto hodnocení se dodnes promítá do vztahů mezi jednotlivými romskými rody a rodinami.

- Daniel, Bartoloměj: O starém romském kovářství. In: Bulletin Muzea romské kultury č. 1, Brno 1992, s. 5-7.
- Davidová, Eva: Cesty Romů - Romano drom 1945-1990. Olomouc 1995
- Lesný, Vincenc: Cikáni v Čechách a na Moravě. In: Národopisný věstník československý, č. 11 (1916), s. 193-216.
- Mann, Arne B.: Prvé výsledky výskumu rómskeho kováčstva na Slovensku. In: Neznámi Rómovia. Bratislava 1992, s. 103.
- Kol.: Romové - O Roma, tradice a současnost. Brno 1999, s. 39-43, 46-51.
- Horváthová, Emília: Cigáni na Slovensku. Bratislava 1964.